

[Thomas Have.]

Jeg vil gerne slutte med at sige, at jeg håber, at det vil være muligt for den højtærede indenrigsminister inden tredje behandling at stille sådanne ændringsforslag, som kan fjerne de af mig her påpegede skævheder. Ministeren har immervæk statens besparelse på 64 mill. kr. Hvis finansministeren vil være velvilligt indstillet, så har den højtærede indenrigsminister jo disse 64 mill. kr. at gøre godt med. Jeg ved af personlig erfaring, at evnerne er til stede, de økonomiske muligheder må også være i orden, og viljen, den kan det jo ikke skorte på.

Stæhr Johansen: Jeg er ked af at måtte sige til den højtærede indenrigsminister, at jeg ikke er særlig begejstret for det lovforslag, der er fremsat her angående denne udligning. Jeg kan heller ikke lægge skjul på, at det har gjort et betydeligt indtryk på de kommuner, som skal betale, dem, man kalder for de rige kommuner. Alle disse kommuner er beliggende på Sjælland. Praktisk taget alle kommuner i hovedstadsområdet — det vil sige Københavns og Frederiksberg kommuner samt kommunerne i Københavns amt, Gl. Roskilde amt og Frederiksborg amt — er med blandt de rige kommuner. Jeg kan nævne, at kun nogle ganske få mindre kommuner i Gl. Roskilde amt er undtaget fra at skulle være med til at betale. Det betyder, at alene kommunerne fra det snævre hovedstadsområde skal dække ikke mindre end 90 pct. af ordningens betalingside. Men nu er det jo sådan, at dette område har måttet betale tidligere. Ved den byrdefordelingsreform, der gennemførtes sidste år, som jeg var helt enig i, lagde man yderligere et direkte bidrag på 60 mill. kr. på dette område. Det er imidlertid næsten småpenge, når man ser på virkningerne fra de øvrige refusionsområder, som jo spiller en uhyre rolle; dér er man oppe på — det er lidt forskelligt de forskellige år — gennem statskassen at have en udligning på yderligere 1.600 af 2.000 mill. kr. alene for dette område. Det er altså så store beløb, man tager fra dette snævre område, i hvert fald fra de kommuner, som det rammer; jeg tror alle er betænkelige over det. Det er jo klart, at opgavefordelingen, som socialdemokratiet ville afvente, før man lavede en udligning, allerede nu begynder at virke, og den

skal jo også udbygges mere, og det stiller store krav også til kommunerne her i hovedstadsområdet.

Det vil erindres, at den kommunalreform og den byrdefordelingsreform, som vi gennemførte sidst, byggede på 3 hovedregler, sammenknytningen af kompetence og ansvar i de nye storkommuner, en udligning efter objektive kriterier og en administrativ forenkling, der skulle rydde op i det, man med rette kaldte for refusionsjunglen. Det var en reform i forholdet mellem staten og kommunerne, fordi staten skulle være økonomisk neutral, som ikke væsentligt kunne forrykke den udgiftsdækning, som henholdsvis staten og kommunerne henter ved beskatning af de samme borgere.

Her er det, min uenighed sætter ind over for dette lovforslag: jeg synes ikke, at disse gode principper, som vi arbejdede med sidste år, er bibeholdt i det foreliggende lovforslag, som man jo betegner som næste etape af eller måske nærmere som et mellemtrin i byrdefordelingsreformen. Det er en meget vigtig målsætning for hele kommunalreformen, at kommunerne skal have større kompetence og en helt anden økonomisk baggrund for derved at styrke det kommunale selvstyre og i det hele taget øge borgernes medbestemmelsesret og indflydelse på de lokale opgavers løsning. Jeg mener, at disse principper angribes gennem dette forslag, idet der ikke er det ansvar knyttet til de beløb, der bevilges, som jeg mener der burde være ved en byrdefordeling.

Jeg vil gerne med det samme sige, at det ikke betyder, at jeg er modstander af en vis udligning, men jeg mener, den skal ske på et helt andet, gennemarbejdet og objektivt grundlag, fordi jeg er enig med de talere, der siger, at beskatningsgrundlaget ikke er det afgørende. De, der taler om, at nogle af kommunerne har en lav skatteprocent, glemmer fuldstændig at undersøge, hvilken indirekte beskatning man har i disse kommuner. Der er jo en indirekte beskatning gennem elektricitetsværker, gasværker, vandværker osv., som er med til at bære en ikke lille byrde af de udgifter, kommunen har. Det giver sig udslag i en lavere beskatningsprocent, men borgerne er gennem disse afgifter alligevel med til at betale. Selv om det er storkommuner, der driver stordrift med disse virksomheder og